

Зміст

Пан Іван і три ведмеді	7
Синочок, пожалуста!	15
Римма Григорівна прагне спілкування.	24
Перший.	36
Вибачайте, що так.	55
Ріелтор-паразит.	64
Это моє жильє!	71
Відчуй себе унікальним	79
По одній душі в кожній хаті	90
Тіки не ржи	97
Непошлий дух провінції	107
Базар never sleeps	114
Просто платіть податки	124
Весілля з посагом	128
Два Антони	136
Хибні засновки	140
Зцілення	145
Рулюй.	150
Бережи себе, братику.	157
Ти що, з Луни звалився?	162
Чмо середньостатистичне	173
Донька ще не розуміє.	189
Вундеркінд в інтер'єрі	196
Мармелад	202
Свободу Папуа!	216
The Ukraine	226

Пан Іван і три ведмеді

*Мабуть, на основі
реальних подій*

Він стояв на верхівці білої гори й дивився в наш бік. Сонце та сніг сліпили нас. На тлі синього-пресинього неба, нерухома, різко виділялася його темна постать.

– Як індіанець, – повернувся до мене Володя, рипнувши снігом.

Ми скинули рюкзаки у сніг біля стежки й сіли на них відпочити. Йти доводилося по протоптаному, слід у слід. Це втомлювало. Провалюватися по коліна у сніг втомлювало ще більше.

– Ага, так пильно дивиться... – сказав я, мружачись на постать на вершині.

– ...а потім влучно стріляє, – засміявся Тарас, підійшовши до нас.

Ми з Володею теж посміялися.

Постать відірвалася від синього неба і стала швидко наближатися білим схилом гори. Жоден індіанець у преріях не спустився б на коні так швидко, як цей чоловік на

лижах. Із тихим шурхотом, не піднявши ані крихти снігу, перед нами плавно зупинився пан Іван.

– Добрий день! – Володя гукнув, ще поки чоловік пригальмовував.

– Слава Іссу, – запопадливо сказав по-місцевому я.

– Ви куди, хлопці? – запитав пан Іван.

Його очі й голос виявились лагідними. Обличчя засмагло і вкрите зморшками. Зуби погані, зате тіло міцне.

– Куди дійдемо, – відповів йому Тарас. – Може, на Шешул. Може, на Петрос.

– На Петрос нині не зійдете, – попередив пан Іван.

– А вночі холодно буде? – запитав Володя.

– А я знаю? – чесно знизав плечима пан Іван.

– Ну Ви ж місцевий, – сказав я.

– І що? Я що, синоптик?

– Це Ви на біостаціонарі працюєте? – спитав Володя.

– Та.

– А що за стаціонар? – запитав Тарас.

– Та влітку студенти зі Львова приїжджають. Тут же заповідник. Рослинки вивчають, метеликів, – усміхнувся пан Іван.

– А взимку Ви охороняєте?

– Ну та. Щоб ніхто не попалиу, чи не розібрау. І біостаціонар, і полонину.

– Ви самі з Квасів?

– Ну та.

Рипаючи снігом, по слідах підходили решта з нашої групи. Скидали рюкзаки, які хрумко втискались у сніг, та сідали зверху. Від усіх нас парувало. Вдень стало тепліше, ніж обіцяв прогноз. Ми впріли.

– Ух ти! – показав на лижі чоловіка Максим. – Це Ви самі робили кріплення?

– Ну та, – з тихою гордістю відповів пан Іван. – Підігнау під берци. Бо спеціальних черевикіу не маю.

– А якщо падаєте, вони відстібаються? – уточнив Максим. А потім додумав: – Чи Ви не?..

– Я не падаю, – спокійно підтвердив пан Іван. – Мені вже майже п'ятдесят шість, – пояснив він.

– Ого!

– Ну та. Мого віку вже ніхто в селі на лижах не їзди. А я люблю. Я тут від див'їностей працюю. Хіба б я працювау, єкби не любиу гори? У мене і в селі роботи багато.

Наша група довго сперечалася, йти далі чи ночувати в колибах на полонині, поруч із біостаціонаром. Питали пораду у пана Івана. Той запропонував поспати в теплі у нього. Що, всім дванадцятьом? Нам ніяково. Хоча для багатьох і спокуса.

– Та йдемо далі! – Тарас уже трохи дратувався. – Тільки середина дня. Чого тут кукувать?

Пан Іван довго слухав. До нього апелювали. Він не намагався ні до чого схилити, не ставав ні на чий бік. Раптом йому набридло – він однією фразою попрощався і за секунду був далеко, спускаючись на лижах до дерев'яної будівлі стаціонару.

Ми таки пішли далі. Вночі було мінус двадцять. Наступного ранку здійнявся вітер, і п'ятеро з нас одразу пішли вниз, у село. Семеро піднялися на хребет. Вітер здував із гребеня й кидав нам в обличчя шматки злежаного льодоснігу. Відкриті сантиметри шкіри різало ножами. В якусь мить я відчув, що зараз око витече по щоці.

Я був серед чотирьох, які здались і спустилися з хребта. На Шешул піднялися тільки троє. Ми домовилися зустрітися з ними біля стаціонару пана Івана.

Учотирьох спускалися назад, по яйця в'язнучи в пухкому снігу. Пробували з'їжджати схилом на дупах, але провалювалися. Нарешті доповзли до вчорашньої, нами ж

і протоптаної, стежки. Впріли, ледь не біжучи по своїх слідах назад.

Пан Іван побачив нас на спуску й почав підніматися назустріч.

– Ми до вас! – одразу крикнув я. Без церемоній.

– Змерзли? – пан Іван зрадів нам. – Я ж казав, треба було ночувати у мене, як люди.

– Але ж нам хотілося гір, – заперечив Володя.

– І отримали по саме нікуди, – додав я.

– Ходімо в хату, – пан Іван розвернувся й махнув рукою, щоб ми йшли слідом.

– А зараз буде моя улюблена частина всіх поїздок, – прошепотів я до Володі.

Так і сталося.

Тарас і решта спустилися з гори якраз на **Епос Про Ведмедя**. Пан Іван дав усім солодкого чаю й наполіг на борщі:

– Все одно завтра викину, як не з’їсте.

Ми зігрівалися плечима від печі та животами від борщу. Сміялися від радості: не треба більше мерзнути. Розпитували про життя на полонині взимку.

– А ведмедів тут нема? – картинно розширив очі Тарас.

– Як нема! – здивувався запитанню пан Іван. – Є.

– Але взимку сплять?

– Ну та. Проте, буває, прокидаються, – так почалась **Історія Перша**: – Якось Ведмідь прокинувся.

– Ведмідь прокинувся і був голодний. Пішов у село. Роздер вівцю. Тоді роздер іншу. Й почав ходити. То корову вб’є, то навіть собаку. Люди порадилися і постановили його вбити.

– А хіба можна?

– Такого можна. Зібралися лісники й пішли шукати. А з них один дідок був – хитрий такий. Думає: я собі окремо піду. Нарвавсь на слід і баче – ведмідь у гору пішов. То дід і думає: ага, он ти! А я піду навкруг і піднімуся з іншого боку швидше за тебе.

– Нічо так дід! – захоплено сказав Володя.

Ми засміялись. А дідо таки встиг:

– Пішов він навколо. І от піднімаються вони на вершину гори – ведмідь з одного боку, дід з іншого. Дід перший піднявся, дивиться – ведмідь уже суне. Дід за рушницю і ведмедю в груди – бабах! Ведмідь поранений, але біжить на діда. А той уже не встигає ні перезарядити, нічо.

Пан Іван показав рукою, як дід панічно намагається великим пальцем звести курки рушниці.

– Ведмідь до діда – і по обличчю! Дід сахнувся, але ведмідь одним кігтем роздер йому щоку. Отак, зверхи й донизу.

Пан Іван показав на собі, як ведмідь довжелезним кігтем дере людське обличчя, від скроні й аж до підборіддя. Ми не дихали.

– Але тут з діда впала шапка. Ведмідь подумав, що то шось тікає, відпустив діда – і давай униз по горі за шапкою!

– Оце повезло діду! – хихотнув Тарас.

– Поки ведмідь за шапкою, дід до рушниці. Перезарядив, а сам уже хитається... Ведмідь побачив, що то шапка, неживе, – і знов до діда. А той уже з обох стволів, ведмедю в груди – бабах! Ведмідь поранений, але й далі повзе до діда!

Пан Іван показав, як ведмідь тримається однією лапою за груди, а іншою тягнеться вперед.

– А дід уже... ну, зомлів. Упав. І там і лежить. Не може втекти. А ведмідь до нього суне.

Пан Іван замовк.

– І що?!!